

M O N T E A L E G R E

=====

Maandblad ten dienste van de Gereformeerde Kolonie te Monte Alegre
Paraná - Brasil.

R e d a c t i e

M. B O S

A. N A P

R. N A U T A

Adres Redactie: C.P. 71 Monte Alegre, Br., Brasil.
Correspondentieadres in Nederland: R.J. Groenveld
Englumstraat 9
Oldehove.
Giro 982435.

Abonnementenprijs: In Brasil NCr\$ 3,35 per halfjaar.
In Nederland of elders: f. 5,50 of Am \$ 2,00 per
halfjaar.

Verschijnt maandelijks.

=====

I N H O U D :

- Pag. 2. Schriftoverdenking.
4. 25 Jaar Vrijmaking
 Opdat zij allen één zijn.
6. Uit een boekje van ds C. Vonk.
9. Gedichten.
10. Negenenzestigters (3).
12. De Gereformeerde Dagkalender.
13. Welkom Ir. Van der Schaaf.
14. Dia do Imigrante
14. Het Weeroverzicht.
15. Wist U....?
15. Rubriek voor de Vrouw.
16. Jaarverslag Zendings- en Evangeliesatiecommissie.
17. Kerkelijk nieuws.
19. Feuilleton voor de Jeugd.
22. Rubriek voor de Jeugd.
- Advertentie.
- =====

SCHRIJFTOVERDENKING

=====

De voorbereiding van de vaste woning.

In het huis mijns Vaders zijn vele woningen....
Ik ga heen om u plaats te bereiden.

Joh. 14 : 2.

Bij het lezen of horen van deze woorden, denken velen dadelijk aan de hemel. De hemel, als de plaats ver boven de aarde, voorgesteld als een stad met vele woningen, of als een huis met vele vertrekken. En deze gedachte beheerst dan ook weer die van de plaatsbereiding, waarvan Christus spreekt. De voorstelling daarvan moet dan zijn, dat Christus van ons is heengegaan om in de hemel een plaats voor ons te bereiden.

Ik ga heen om de plaats te bereiden is dan een werk van Christus buiten ons, en ver van de aarde; een werk van de Heiland voor ons, wanneer wij straks (bij het sterven) de eeuwige vrucht zullen ontvangen.

Deze voorstelling nu kan niet juist zijn. Zo zou dus Christus gedacht worden van de hemelvaart tot de wederkomst, de vele eeuwen lang, bezig te zijn met een reeds heerlijk geschapen hemel voor ons in gereedheid te brengen. Een hemel, die ook door Hem in één moment geschapen is. Daarbij wordt tevens het werk van plaatsbereiden door Christus teveel beperkt, zodat de troost voor het heden daardoor gaat verloren. Immers, zo zien we Christus enkel in de hemel voor ons werken, en de hemel bereiden voor de ontvangst van Zijn bruid. En daaraan hebben we -dus geredeneerd- nu nog weinig, zolang we op aarde moeten zwerven. Zo kan een bruidegom in een ver verwijderd land, alles keurig in orde maken voor de ontvangst van zijn bruid - maar zij zelf wordt op de reis daarheen door storm overvallen en moet worstelen om haar leven te redden. Wat heeft ze dan aan een bruidegom, die ginds ver weg, nacht en dag slooft om het huis voor haar in te richten, de woning voor haar te bereiden ?

En zo is het gevaar bij deze voorstelling, dat Christus voor ons wordt een Bruidegom van ver. Maar we moeten niet alleen een Christus hebben, die voor ons werkt daar boven, maar ook met ons en in ons met zijn kracht helpt strijden; ons vandaag helpt en morgen weer leidt en elke dag weer opnieuw bij ons is.

Er is nog een tweede gevaar bij die voorstelling. Als we de eeuwige woningen alleen maar zien nu, in de hemel - dan is de weg tot die vaste woning alleen: sterven mogen; zo spoedig mogelijk van de aarde te mogen verlost worden, om heen te gaan naar de hemel. Dan is alles op de hemel gericht en hebben we voor de aarde geen goed woord meer over. We leven hier nog wel, maar eigenlijk trekken we ons liever terug in "zoet hemelverlangen", luisterend of we het klapwieken van de lieve dood' nog niet vernemen. De weg naar de eeuwige woning loopt dan immers rechtstreeks van de aarde, van mijn huis, van mijn sterfbed loodrecht naar boven zonder de aarde nog verder te raken. En zo komt er wereld-vlucht en werkeloos dromen.

We worden indifferent voor de aarde en de ganse roeping !

heel anders wordt het, wanneer we deze eeuwige woningen, waarvan Christus sprak, in verband brengt met het nieuwe Jeruzalem uit Openbaring 21, dat bij Christus wederkomst nederdaalt uit de hemel. We vinden ze dan op de nieuwe aarde en in de nieuwe hemel. Met andere woorden: die eeuwige woningen kunnen wij pas bereiken door de laatste dag heen.

En dan wordt ook Christus' werk van plaatsbereiding zo geheel anders. Plaats bereiden - dat is dan niet: een verre woning voor ons in orde

brengen, terwijl wij allen hier worstelen moeten om die lange weg af te leggen ! Plaats bereiden, dat wil nu zeggen dat Christus, onze Heer, van boven af alle dingen leidt, dat Hij in deze wereld en in mijn leven meewerkt en meeworstelt en alle ding heenstuwt naar de laatste dag en door die dag heen naar de vaste woningen voor Zijn volk.

Dan zien we: Christus is nog niet klaar met dat werk op deze dag. Nog duizenden moeten uit de wereld worden teruggebracht ! En Zijn gemeente moet een weg vinden dwars door het wereldrumoer heen. Elke dag moet Christus voor Zijn kerk een weg banen door die branding der volken. En alles, alles moet medehelpen om te komen tot dat einde der eeuwige woningen.

De temmeloze haat der vijanden; de woedende werking der duivelen; de beroering in de kokende wereld van heden; alle smart en droefheid en benauwing; alle vervolging en druk; alle revolutie en oorlog; en heel de komende macht van de anti-christ - dat alles in hun woeling en gisting en beroering is betrokken in dat werk der plaatsbereiding. Alles buigt Christus heen naar de laatste dag! Want Zijn volk moet naar de vaste woning! En daartoe gebruikt Hij de fascist en de communist, de dictator van Oost en West - 't moet heen naar dat Vaderhuis voor Gods volk.

En zo hebben we troost aan die tekst en van Christus' daaglijks werk van plaatsbereiding ! Dagelijkse troost!

Want nu zien we Christus werken in de politiek van deze dagen en in de dreigende oorlogen; in de telkens weer losbarstende revoluties en de verdwaasde onwil der volkeren. Nu zien we Zijn hand in heel die vulkanische wereld van heden; in alle worsteling van onrust en benauwing van ondergangsstemmingen.

Hij heeft het nodig om te komen tot Zijn laatste dag, d.i. tot de eeuwige woningen van rust voor U en mij !

Nu weten we waarom, waarheen, waartoe met deze wereld en haar jachtende volkeren.

Maar nu daalt er ook rust in ons leven met zijn problemen !

Christus is ook met ons bezig in Zijn werk van plaatsbereiding.

Elke dag weer bezig! Het is overal Zijn hand in ons leven!

Zijn hand in ons daaglijks werk!

Zijn hand in onze smart, in ons geslagen wonden!

Zijn bemoeiing in ons leven met z'n beslommering en moeite, met z'n lach en z'n traan.

't Is Christus, - overal - op elk moment !

Want Hij moet plaats bereiden - daarvoor is heel de wereld in beroering.

Om ons plaats te bereiden - daarvoor is Christus elke dag met ons bezig.

En zo komt het tot de eeuwige woningen!

Niets gebeurt er in de wereld met haar volkenrumoer en in ons leven met z'n vele kleinigheden, dat niet zou ingeschakeld zijn in dat werk van plaatsbereiding voor Gods volk, voor Gods kind, voor U.

Zò baant Hij door de woeste baren en brede stromen ons een pad ... naar de vaste woning van het Vaderhuis.

Uit: Het rijke Woord.

Dr M.B. van 't Vee

25 JAAR VRIJMAKING

=====

"O p d a t z i j a l l e n é é n z i j n"

11 augustus 1944.

=====

11 augustus 1944 was voor velen een openbaring!
 Hoe levendig staat die dag ons nog voor de geest.
 Er was onderling, het gehele land door bekend gemaakt dat er een
 samenkomst zou zijn in Den Haag in een of ander gebouwtje, om zich,
 na de afzetting van prof. Schilder, op de gegeven situatie te bezinnen.

Wie had durven rekenen op zo'n toeloop ?
 Toen we bij het gebouwtje kwamen, stonden er broeders op wacht, die
 ons de verrassende mededeling deden, dat de toeloop zo enorm groot
 was, dat men met haast naar een der grote kerken van Den Haag had
 moeten omzien en nu de samenkomst zou worden gehouden in de grote
 Lutherse kerk, zodat we ons daarheen begeven moesten.

Het stróómdde er heen !
 Geen beschieting van treinen, geen honger, geen duitse terreur waren
 in staat geweest de mensen thuis te houden. Ze waren opgekomen van
 Friesland tot Zeeland, van Limburg tot Groningen. De grote Lutherse
 kerk was afgeladen vol.

En wat een deining, toen men onder de vele bekenden plotseling de
 rijzige gestalte van professor Schilder opmerkte. Wie had hem hier
 verwacht ?

Maar voor hem zelf was deze ontmoeting niet minder verrassend. Geen
 moment heeft hij kunnen bevroeden, dat zovelen aan de oproep, om naar
 Den Haag te gaan, gehoor zouden willen en kunnen geven. Onvergetelijke
 momenten hebben we daar meegemaakt.

Een oude, deftige professor Greijdanus, die ook nog sprak en het ont-
 roerende woord liet horen: "Men behoeft met mij geen medelijden te
 hebben..." Was ook deze geleerde, intens vrome grijsaard, die het juist
 in alle zaken de ethiek betreffende zo uiterst nauw nam, niet mede-
 geschorst en afgezet, met de ontterende banvonnissen, ontleend aan de
 artikelen 79 en 80 der kerkenorde, en wegens zonden tegen het vijfde en
 negende gebod ? Het was nog maar elf dagen geleden gebeurd en het
 stond zwart op wit in de Acta dier schandelijke synode.

"Heb met mij maar geen medelijden..."

Het was ook zo, medelijden kon men eigenlijk alleen hebben met synode-
 lensen, die voor dit diep-zondige synodevoorstel gestemd hadden.

Maar was de dappere, kleine ds Knoop, die de leiding van de samenkomst
 had, nog geen jaar geleden als door een wonder ontkomen aan de vrese-
 lijke dood in de hel van Dachau, waar zijn vrienden, Kapteyn en
 Underman zulk een afschuwelijke dood gestorven waren.

En moment stonden beide mannen, Schilder en Knoop naast elkaar in de
 hoge preekstoel, wat een weinig gelach bij de schare verwekte vanwege
 de uiterlijke tegenstelling, en aan Knoop de woorden ontlokte, tot in
 de uithoeken van het gebouw hoorbaar: "Ik sta in elk opzicht náást
 Schilder!"

r. Praamsma weet in zijn boek niet veel goeds te vertellen van de vrij-
 makingsvergadering van 11 augustus 1944.

Hij schrijft: "Historisch gezien was deze Acte en daarmee samenhang-
 ende "Vrijmaking" een caricatuur van het geschrevene en gebeurde in
 1834 en 1886".

Door ons staan 1834, 1886 en 1944 op één lijn. Het ging bij alle drie

kerkreformaties om bovenschriftuurlijke bindingen, het zich moeten buigen onder kerkelijke hiërarchie, het vervolgen van trouwe ambtsdragers, die niets anders wilden dan naar Gods Woord en de belijdenis der kerk leven en handelen. Er was hier geen enkel principieel verschil. Wel zijn we het met dr. Praamsma eens, als hij schrijft: "De Gereformeerde kerken zijn door dit gebeuren gehavend en haar kracht is deerterzwakt. Van haar kan niet meer gezegd worden: "Het volk hield hen in grote achting" (Hand. 5:13b). Met schaamte hebben ze het te belijden dat ondanks een zuivere belijdenis toch de liefde in haar midden verkild was".

Inderdaad, de liefde was niet slechts verkild, ze was verdwenen, niet slechts in 1944, maar al vele jaren daarvoor, 1944 was het rampzalige sluitstuk van een proces, dat tientallen jaren had geduurd. Slechts een kerk die in de zonde der Woordverlating leefde kan tot praktijken komen als in 1944 en daarna hebben plaats gehad. Praktijken, die, niettegenstaande de oorlog in gruwelijke intensiteit al meer slachtoffers ging eisen, ook onder de burgerbevolking, we deden slechts aan de barre hongerwinter, die eind 1944 begon -, zich handhaafden in schorsingen, afzettingen, tuchthandelingen enz. Professor Schilder schreef in zijn jaaroverzicht in het eerste kerkelijk Handboek, dat na de Vrijmaking verscheen, dat het kerkelijke leven beroerd werd door een "revolutie", die "van boven af was voorbereid en, onder de felste oorlogsdruk, heeft durven voortschrijden tot haar uiterste konstkwenties".

De vergadering van 11 augustus is voor ons allen, en zeker voor professor Schilder niet het minst, een openbaring geweest. Hoe kwam, onder zulke verschrikkelijke omstandigheden voor land en volk, zó spontaan, zó algemeen, zó veel volk, dat één van hart en één van ziel was, bijeen?

Er was nergens enige organisatie geweest om dit te bereiken. Een kennisgeving, van de één aan de ander doorgegeven, was voldoende, meer dan elf honderd mannen en vrouwen bijeen te brengen, gedreven door één gedachte: bij elkaar te zijn, nu de Kerk des Heren in zo grote nood verkeerde.

Wie zegt, dat hier de honderdtallen bijeen kwamen, na georganiseerd overleg om een kerkscheuring tot stand te brengen, vergist zich deernlijkelijk. Er was geen organisatie, er was alleen de "unio mystica", de geestelijke band, de liefde tot de kerk en haar getrouwe dienaren, van wie men wist, dat zij vervolgd werden.

Men wilde trouw zijn en aanhankelijkheid bewijzen. En daarom trotseerden men de lijfelijke gevaren van een bezettende macht, de doodsgevaren van een oorlog, die over onze hoofden heen woedde.

De Vrijmaking, die met deze vergadering een aanvang nam, kunnen we niet anders zien dan als een daad des Heren, waarvan professor Schilder in zijn eerder genoemd jaaroverzicht schreef: "...een vergadering welke steeds meer blijkt op tijd gekomen te zijn, en waarvan dankbaar getuigd mag worden, dat zij onder de leiding Gods het gelaat van ons volksleven heeft vernieuwd. Zonder haar zou, menen we, de Vrijmaking niet gekomen zijn tot die verrassende en verwonderlijke zegeningen, die de Vrijmaking zich ziet toegewezen. Zegeningen, die in omvang en betekenis reeds nu, na een jaar, verre achter zich laten wat de Afscheiding en de Doleantie na veel of betrekkelijk langer periode mocht noteren als verkregen geloofswinst..."

Bij de afsluiting van het eerste Handboekje (1946), was het aantal vrijgemaakte kerken in ons land dan ook al 216, niet niet minder dan 152 predikanten. Het aantal leden, (met doopleden) bedroeg 77.303.

Ds Knoop, die de leiding had van de vergadering van 11 augustus, sprak een inleidend woord, dat in 't kort hierop neer kwam:

De synode van 1943/44 heeft met woord en daad getoond, dat zij een

scheur in onze kerken wil. Wat nu ? Er is in het gereformeerde leven in het algemeen en in het kerkelijke leven in het bijzonder een verwording openbaar geworden. Over de gehele linie is er een deformatie waar te nemen. Wij allen staan hieraan schuldig. In het verleden was er een grote opbloei, expansie naar alle kanten, vooral in het openbare leven. We werden niet meer als "fijnen" veracht.

Er zijn verschillende deformatieverschijnselen aan te wijzen: Men meent het eindstation bereikt te hebben. Men ziet in deze bedeling geen werkplaats meer naar een rustoord. "Wij" treden op de voorgrond. Er is overdreven zelfbewustzijn geweest en we gingen denken in nachtsverhoudingen, kerkelijk, politiek en sociaal. Er was verschuiving van de hoofdzaak naar de bijzaken. Van Christus, de Heer der Kerk, naar ons zelf. Onze lampions en vlaggen dienden om ons leven te versieren, we spraken over onze kerk, onze school, onze V.U., onze A.R.-partij. Maar reeds Sikkkel zei in een preek: God mag onze kerk afbreken, als Zijn Kerk maar gebouwd wordt. We gingen op in een succesvolle strijd in het volksleven. We werden rijk en verrijkt. Er was jacht naar succes en daardoor een schromelijk tekort aan eschatologisch besef, we leefden niet meer elke dag in de verwachting van Christus' wederkomst. We hadden het hier zo goed, er was geen kruisdragen om Christus' wil meer bij. Op kerkelijke vergaderingen was niet langer het geestelijk welzijn der gemeente de hoofdmoot maar de financiële situatie nad primaire belangstelling. Er was hunkering naar macht en invloed. Daardoor ontstond de kerkelijke diplomatie, waarvoor het eerlijk omgaan met broeders moest wijken. Er was ook geen geestelijke antithese meer naar buiten. En zo gingen onze kerken de weg op naar de secte. Er kwam ook een afstand tussen academisch gevormden en het gewone volk. We hebben ons leven, ook ons kerkelijke leven willen behouden en daarom zijn we bezig het te verliezen. En zo verliezen we ook elkander. De kerk heeft door dit alles haar primaire roeping in de meeste vergaderingen gesaboteerd. Zie de besluiten van 1936 tegen de N.S.B. De hoofdvraag werd: hoe blijven we predikanten op vrije voeten ? We gingen aan "frontverkoring" doen, zoals de Duitsers hun retireren voor de vijand noemen. We gingen z.g. "meningsverschillen" behandelen en maakten, zonder noodzaak de kerk tot een twistende kerk. Dat bracht het synodale juk; een binding van de gewetens, een juk dat Christus ons niet heeft opgelegd. Onze meeste vergaderingen waren geïnfecteerd door de geest des tijds. Haar tuchttoefeningen zijn een schending van de rechten van de plaatselijke kerken. Daardoor wordt Christus' gezag aangerand en worden getrouwe ambtsdragers vervolgd. Zo dwingt de synode ons op de weg te gaan van de secte. God des Verbonds, onferm U over ons ! Wat is nu onze taak ? Een compromis met de zonde in de kerk; ook niet de zaak op lange termijn nemen. Christus vraagt gehoorzaamheid, onderwerping aan Zijn Woord. Daartoe helpe ons de almachtige God en Vader....."

Uit: Opdat zij allen één zijn, deel II, blz 128 vv, Rudolf van Reest)

IT EEN BOEKJE VAN DS C. VONK.

Is de tegenwoordige strijd over de wedergeboorte der kinderkens wel nodig ? (december 1943)

Vraag 30: Belijdt U dat de doop aan al 1 e kinderen der Gemeente vóór de wedergeboorte betekent en verzegeld ?

Antw. eker. Onze kinderen zijn evengoed leden van de Gemeente Gods als wij, en is Gods volle, altijd serieus gemeente verbond oftewel Woord Gods elooft, ja geschonken, en in die belofte, de ganse Christus met al zijn weldaden, "de rechtvaardiging door het geloof in Christus en de verrijking door de Heilige Geest".

Vraag 31: Bezitten onze kinderen dus het zaad der wedergeboorte ?

Ja. Ook daarvoor behoeven ze niet 'gehouden' te worden, maar dat bezitten ze. Want ze bezitten de belofte, het Woord Gods (kinderen die dat niet bezitten, zouden immers juist niet gedoopt mogen worden) en dat Woord Gods is het zaad der wedergeboorte, zeggen de Canones. Het zaad is het Woord Gods. (1 Petr. 2:2; Luc. 8:11)

Vraag 32: Maar bent U van oordeel, dat we het er niet voor moeten houden, dat elk kindeke der gemeente, hetwelk gedoopt wordt, aldan reeds metterdaad wedergeboren is ?

Juist. We moeten ons aan zulk een scholastieke bespiegeling niet te buiten gaan. Beza, Calvijns leerling en opvolger, was een bescheiden man, die gaarne naar een ander luisterde; die ook zeer mild van de kinderkens dacht. Maar wat geloof en wedergeboorte betreft, de bescheiden Beza noemt het "verwarde scholastieke onderscheidingen", die de geleerden voor de dag brengen als zij leren, dat er een zekere aanvang, als 't ware een zaad en wortel des geloofs en zo ook der wedergeboorte door een zekere verborgen en onnaspeurlijke kracht des Heiligen Geestes in de kinderen wordt gewerkt".

Beza heeft voor zich deze overtuiging: Den uitverkoren kinderen, die vroegtijdig sterven, schenkt God naar de mate hunner bevassing op verborgen wijze door de H. Geest, extraöndinariter, met de zondevergeving ook de gave der wedergeboorte, opdat ze behouden worden. Maar wat de kinderen betreft, die in het leven blijven, "het zou de meest plumpe vermetelheid zijn niet te stellen, dat zij wedergeboren worden dan eerst, als zij met het ware geloof uit het gehoor worden begiftigd". En wie zou vandaag een man als Beza niet als predikant begeren of hem van de bediening uitsluiten ?

Vraag 33: Maar waar komt zo'n uitdrukking, als "houden voor w e d e g e b o r e n" en "houden voor g e l o v i g e n" dan vandaan ? Zijn die pas van later tijd ?

Neen, zulke uitdrukkingen zijn gebezigd in de strijd tegen de Doperen en wanneer men die historische situatie maar niet uit het oog verliest en de termen daarvan maar niet losmaakt, dan behoeven ze geen misverstand te wekken.

Vraag 34: Hoe was dan die historische situatie ?

In een proces van meerdere eeuwen was Gods Werk ontzettend verbasterd. Zij was een stal geworden in plaats van een huis. Een oppermachtige geestelijkheid had zich tussen God en de gelovigen ingeschoven als onmisbare uitdeelster der genade door middel van sacramenten. Genade werd opgevat als een iets, dat een mens in zijn hart krijgt, als een zaak dat hem ingegoten wordt: de sacramenten werden aangezien voor kanalen of trechters, waardoor dit instorten plaats had, terwijl dit alles heette plaats te hebben 'ex opere operato', wat in de praktijk hetzelfde betekent als werktuigelijk, automatisch, machinaal, vanzelf. De reformatie wierp deze dwaalwiel om. Zij verloor allereerst het woord genade van zijn Roomse betekenis en hergaf het zijn Schriftuurlijke betekenis, n.l. Gods barmhartigheid, Gods goedwilligheid jegens ons, Gods ontferming over ons, gelijk ons het evangeliewoord die operbaart. Genade is eenvoudig het tegendeel van toorn. Vervolgens kregen de sacramenten weer hun goede oude plaats terug, n.l. een dienende plaats bij het Woord en werden ze weer geëerd als tekenen en zegelen op het verbond, d.w.z. op de Belofte of het Woord der verzoening of wederopneming in genade met God. En tenslotte werd tegen de schandelijke mening, als zouden de sacramenten praktisch machinaal de 'genade' bezorgen, gehandhaafd, dat sacramenten onnut zijn, waar geen geloof is.

Toen is echter de vraag opgeworpen: maar mogen de kinderen dan wel

gedoopt worden? Want die kunnen immers nog niet geloven. Vooral de wederdopers schenen hier zuiver te redeneren. Aldus:

- a. de sacramenten zijn alleen voor de gelovigen;
- b. de doop is een sacrament;
- c. derhalve mogen kinderen niet gedoopt worden.

Die redenering leek heel klemmend. Men hoort haar in beginsel nu weer. 'De sacramenten bezegelen wat reeds inwendig gewrocht is'.

De Lutherse zijn toen halverwege Rome teruggekeerd. Had Rome n.l. geleerd dat de doop zelf de kinderen de wedergeboorte gaf, de Lutherse verklaarden, dat de doop hun tenminste het geloof gaf.

De Gereformeerden hebben verschillend geantwoord.

Zij konden niet toestemmen, dat de kinderkens, hoewel zij inderdaad nog niet kunnen geloven, tot de ongelovigen behoren, noch tot een middengroep van mensen, die noch gelovig noch ongelovig was, en derhalve vonden zij de uitweg van een "toegerekend" geloof; het geloof van hun ouders werd hun toegerekend; of het geloof der kerk; of zó: zij hebben van de Heilige Geest net zo goed de belofte des Evangelies ontvangen als hun ouders en omdat Christus de inhoud dier belofte is, wordt al het hun ontbrekende, ook het geloof, door Hem "vervuld", "vergoed".

Maar het beste antwoord was aldus:

- a. de sacramenten hebben ten doel Gods Woord of Evangelie of belofte te betekenen en te verzegelen, Rom 4:11;
- b. Gods belofte komt toe aan de gelovigen en hun kinderen (Gen 17:7, Hand. 2:39);
- c. derhalve hebben ook onze kinderen recht op de doop (en na verloop van tijd op het avondmaal).

Maar nu de kinderen geëerd werden op grond van Gods Woord als bezitters van Gods verbondsbelofte of Evangelie, als door het Woord geheiligd, en de inhoud van dit Woord is Jezus Christus en al zijn schatten en gaven, behoeft het ons niet te verwonderen als we b.v. bij Calvijn lezen, dat de kinderen 'door de weldaad der belofte' of 'uit kracht der belofte' voor leden der kerk gerekend worden; als we bij Guido de Bres lezen "dat zij de Spruyte des gheloofs hebben: dat is te seggen, zij hebben de belofte die hen ghedaan is, van welce het gheloove mettertijd uit spruyt".

Tegen de historische achtergrond van onze strijd tegen de wederdopers is het zeer wel te billijken, als door onze voorouders wordt geleerd dat de kinderkens der gelovigen niet voor ongelovigen maar voor gelovigen enz. moeten "gehouden" worden, en dáárom recht op de doop hebben, immers uit kracht van de hun toekomende belofte (zie zoven vr. en antw. 30 en 31) in en door welke belofte al het hun ontbrekende wordt "vergoed" en "aangevuld".

Maar het zou tendentiekus zijn zulke uitspraken te willen maken tot bewijzen voor de mening, dat ook bij die voorouders vrij algemeen zou geweest zijn de leer, dat wij het er voor houden moeten, dat God reeds vóór de doop aan de kinderkens der gelovigen een wedergeboren hartje gaf (zie Bavinck Dogmatiek, IV, 32).

Beza, hoe bescheiden ook, noemde zulks vermetelheid.

Vraag 37: Welke definitie geeft het aloude doopsformulier van de wedergeboorte?

In het aloude doopsformulier (hetwelk alleen verkort werd, niet omdat het fout was, maar omdat het ietwat te lang was) staat letterlijk:

Deze nieuwe geboorte bestaat uit deze twee stukken:

Eerstelijk, dat wij waarachtig berouw en leedwezen onzer zonden hebben, ons eigen vernuft en allerhande lusten verloochenen en den wille Gods onderwerpen en alle zonde van harte haten en vlieden.

Daarna ook, dat wij lust en liefde beginnen te hebben naar Gods Woord in alle heilichheid en gerechtigheid te leven."

Vraag 38: Als wij spreken over het verband tussen doop en wedergeboorte, moeten we ons dan niet aan die definitie van ons doopsformulier zelf houden ?

Zo is het, en als dat gedaan was, zou het nieuwe, het Voetsiaanse en Maccoviaanse wedergeboortebegrip nooit tot zulk een algehele heerschappij hebben kunnen komen en zouden tegen die ongeoorloofd harde heerschappij niet telkens "opstanden" zijn uitgebroken. Verwerping van het nieuwe (hoe oud inmiddels al weer geworden) en terugkeer tot het oude, zoals we het in belijdenisgeschriften en doopsformulier, God zij dank, altijd nog belijden, is de weg, die tot de definitieve vrede leidt, naar mijn bescheiden mening. Of we zouden onze belijdenisgeschriften moeten veranderen, maar dat verhoede God de HEERE.

BRANDENDE BOS

Hoe komt 'et dat den bos tot aan den hemel blaket
En door zo groten vier tot asse niet geraket ?
Verwondert u des niet, o Moze, lieve man,
Want God is in den bos die ze bewaren kan.
Hoe komt 'et dat de kerk als in een oven gloeiet,
Vervolged, onderdrukt, en even heerlijk bloeiet ?
Verwondert u des niet, o Christen, want de Heer,
De Heer is in zijn kerk: die laat ze nimmermeer.

Jacobus Revius.

OM BESTANDIG GELOOF

Wat ik voor ogen zie en kan ik niet geloven,
Hetgeen ik niet en zie, daarvoor ik God moet loven,
Geloof ik of ik 't zag.
Groot Gever van die gaaf, geeft dat ik 't herden mag,
Tot dat Geloof Gezicht zal werden en zien weten,
En alles Liefde heten,
In 't rijzen van dien dag.

Constantijn Huygens.

NEGENENZESTIGERS III

EEN FELICITATIE

Daarmee wilden we deze keer beginnen.

De reden hiervan kun je op andere bladzijden in dit maandblad lezen. Ik wilde jullie er geluk mee wensen, dat jullie het moment mogen beleven, dat herdacht wordt hoe de Here 25 jaar geleden de Vrijmaking gaf. Het is niet de bedoeling daarover in deze rubriek te herhalen. Wel willen we even aandacht aan dit feestelijk moment besteden.

"Feestelijk?" zul je je afvragen.

Wat ik in de Nederlandse kranten lees over Zondag 22, over het Kerkverband, Open Brief, moeilijkheden op een synode, enz., brengt je toch niet bepaald in een feeststemming.

En wat onze kolonie betreft, door de Vrijmaking zijn we toch helemaal alleen komen te staan.

Ik zie echt niet zoveel redenen om zo opgewekt te zijn.

Natuurlijk kan ik het bestaan van de dingen, die tot verdriet stemmen, niet ontkennen. Maar er is veel meer dan dat.

Door de vrijmaking leerden we weer wat onze Doop betekent, Het de Here ons de Bijbel houden als Zijn onfeilbaar Woord, bewaarde Hij ons voor veel dwalingen. Hij hield ons dicht bij Zich. En dat is zo'n grote rijkdom, dat die wel een felicitatie waard is.

Hoe moeten we er voor oppassen, het accent niet te veel op het bewaren te leggen. Want er moet gebouwd worden. Er zijn zo veel taken. We denken vooral aan de evangelisatie en de zending.

Zien wij die rijkdom altijd? Glanst die rijkdom? In het leven van onze ouders? Om eerlijk te zijn: nee. Och, maar onze ouders zijn ook niet zo eigenwijs. Die willen ook best hun eigen fouten erkennen.

Onlangs schreef nog een van die ouders in Nederland: "dat het probleem van onze tijd niet allereerst is het probleem van de hedendaagse jeugd, maar dat het in de eerste instantie is het probleem van de generatie die aan de jeugd vooraf gaat. En tot die generatie behoren ook wij, de gereformeerde 'ouderen' van vandaag".

Maar wij zullen de draad van 'Negenenzestigers II' weer opnemen.

Die heeft toch nog wel wat met de felicitatie van hierboven te maken.

Want ik feliciteerde jullie met het feit, dat jullie tot de jeugd van de Vrijgemaakte Kerken moogt behoren. In ons vorige stukje in het maandblad sloegen we een boek van Groen van Prinsterer open. Na de Vrijmaking is dit weer veel meer gebeurd dan voordien. Mee door de Vrijmaking lezen we weer Groens' visie op de Franse Revolutie.

En daar hebben we hier alles mee te maken.

Want het is al gauw 7 september. Dia de Independência. Hoe moeten wij daar eigenlijk over oordelen? Wanneer ontstond die independência? Wat vormde eigenlijk de aanleiding en wat was de geestelijke achtergrond?

Dit lijken een stel taaie vragen, maar als je niet weet wat er rond de onafhankelijkheid speelde kun je nooit je houding er tegenover bepalen. Dus hou je maar vast. Er komt weer een moeilijk stuk.

We gaan weer over die Franse revolutie praten. En weer naar Groen van Prinsterer luisteren, om van deze moeilijke zaak iets te begrijpen.

Ik hoopt, dat je ook geschrokken bent van die man, die naast zijn handtekening zette: 'de persoonlijke vijand van Jezus Christus'.

Zo was het in het Frankrijk van 1787.

Men wilde naar geen God en geen neester luisteren. Men dacht, dat men dan kreeg: vrijheid, gelijkheid en broederschap. Over God werd niet meer gesproken. Wel over de mens.

Er kwam zelfs een plechtige verklaring, waarin de rechten van de mens - zoals de Franse revolutie die zag - werden omschreven.

De mensen, het volk, had recht op een eigen regering. Er moest geregeerd worden naar de wil van het volk. Niet naar Gods wil. Maar naar de wil van de zondige mens. Het volk moest heersen, soverain zijn. Er moest komen volkssouvereiniteit.

Pas wanneer het zover zou komen, zou er een gouden toekomst voor Frankrijk openliggen.

Groen van Prinsterer: "Grooter nog en onafzienbaar was de werking van de Franse letterkunde en wijsbegeerte. Ook hier met geschriften over stroomd, van algemene toepasselijkheid, richtte men gaarne een luisterend oor naar de leer, dat Gods openbaring, waarvan de toetsing aan ieders rede verblijft, met wetgeving en staatsburgerschap niets gemeen heeft; dat de mensen, van aanleg goed en volmaakt, door godsdienstbegrippen en staatsinstellingen bedorven, oorspronkelijk vrij en gelijk zijn; dat ze zich tot staten verenigd en overheden aangesteld hebben bij maatschappelijk verdrag; dat het gezag in de boezem van h soveraine volk berust; dat de uitoefening nooit dan tot wederopzeggen en behoudens verantwoordelijkheid aan lasthebbers, die men vorsten of magistraten gelieft te noemen, verleend is."

Onrecht zou na de Grote Revolutie niet meer voorkomen, voor ieder zou er zijn vrijheid, gelijkheid en broederschap.

Maar als je de feiten leest op pag. 676 in het Handboek der Geschiedenis van het Vaderland door Groen van Prinsterer, dan wrijf je je oge uit. Het is bijna niet te geloven dat dit gebeurde:

"Te Parijs klon het getal der slachtoffers van 30 - 80 daags.

Te Arras werden 2000 personen onthoofd; te Nantes honderden in vaartuigen geworpen, die men midden in de rivier zinken liet; ook vrouwen (300 in één nacht); kinderen, zuigelingen, niets werd gespaard: in de stad kwamen in een maand 15.000 mensen om; kinderen van 7 jaar onthoofd, 350 tegelijk verdronken, 500 jongens en meisjes te neer geschoten, waarvan de oudste geen 14 jaren had bereikt.

Volgens berekeningen, althans niet te ruim, werden bij vonnis der revolutionaire regtbank 18.600 geguillottineerd, waaronder 2400 vrouwen. In de Vendée alleen ongebracht 900.000 mannen, 15.000 vrouwen, 22.000 kinderen; te Lyon bedroeg het aantal slachtoffers 31.000.

Voor het algemeen welzijn".

Dit was de vrijheid, gelijkheid en broederschap van de Franse revolutie. Deze revolutie werd op de voet gevolgd door enthousiaste Braziliaanse studenten. In alle Europese landen werd men aangetast door de ideeën van de revolutie. Ook in Portugal. Toen de koning van Portugal naar Brazilië vluchtte, omdat Napoleon hem verjoeg, reisden er heel wat voorstanders van de Franse revolutie met hem mee, om deze revolutie te prediken, ook in Brasil.

Dat werd dus een ondersteuning van wat aan Tiradentes in 1789 mislukt was. Maar men zou volhouden.

Toen de Portugese koning weer naar Lissabon vertrok, bleef zijn zoon in Brazilië achter. Bij het vertrek van koning João de VI was er al een sterke onafhankelijkheidsbeweging, die tenslotte leidde tot de onafhankelijkheidsverklaring van 1822. De kroonprins werd keizer van Brasil.

Maar nooit mogen we het principiële begin van deze onafhankelijkheid vergeten. En sindsdien is Brasil gegaan van revolutie tot revolutie. Wat zou het prachtig zijn als er een christelijke politieke partij gevormd werd in Brasil, die openlijk durfde te zeggen en te schrijven: We kunnen alleen heil verwachten wanneer we ook voor de politieke ontwikkeling gaan luisteren naar Gods Woord. Daarom wijzen we elke revolutie af.

We hadden weer heel veel stof om over te praten, deze keer. Maar er ligt ook nog enorm veel te wachten. Dus daarom graag tot de volgende maand.

A.N.

DE GEREFORMEERDE DAGKALENDER.

hoe vindt U dit jaar de Gereformeerde Dagkalender ? Of beter gezegd: het kalenderboekje ?

Het antwoord zal wel erg verschillend zijn, dunkt me.

Om een beter inzicht te geven in de problemen, die de Stichting 'De Gereformeerde Dagkalender' heeft, leek het ons goed, onderstaand schrijven van het Stichtingsbestuur over te nemen.

Misschien vindt U in deze brief veel verklaring over klachten, die tot nu toe onbeantwoord bleven.

Arnhem, 22 mei 1969.

Aan de correspondenten en aan hen die ons schreven,

Het besluit om de gereformeerde dagkalender alleen in boekvorm uit te geven, is gunstig ontvangen. Van slechts twee lezers ontvingen we een brief, waarin zij ons mededeelden, dat zij dit besluit betreurden en liever de wand-scheurkalender zouden hebben ontvangen. Maar, zoals wij vorig jaar reeds uiteenzetten, het kon niet meer, het werd te duur.

Intussen hebben wij dit jaar meer correspondentie ontvangen dan andere jaren en dit schrijven dient om deze reacties te beantwoorden.

I. Wij ontvingen 34 brieven of kaarten waarin bezwaar gemaakt werd tegen de gebruikte letter, die vooral voor oudere lezers en lezeressen te klein was, terwijl sommigen ook klaagden over de grauwheid van het papier. Ons antwoord is: de klagers hebben gelijk. Dit, geheel nieuwe lettertype was ons aangeraden door deskundigen, die vooral wezen op de 'openheid' van deze letter. We hadden er zelf geen moeite mee en hebben toen dit advies opgevolgd. HELAAS ! We hebben onmiddellijk maatregelen getroffen om aan deze gegronde bezwaren tegemoet te komen. Er komt een grotere letter en beter papier. Op een intekenlijst die U omstreeks 1 juli tegemoet kunt zien, zullen wij 1 pagina laten afdrukken. Ook het omslag wordt geheel anders opgezet. Het zal een prachtige interieur-foto bevatten van de kerk van Arnhem, de bekende ROEPELKERK.

II. Er waren ook opmerkingen en vragen in verband met de vermelding van de medewerkers. Door een fout ter drukkerij waren de maanden in de goede volgorde gezet, maar de namen van de predikanten alphabetisch. Het waren dus wel de juiste namen, maar ze stonden op de verkeerde plaats. Jammer, maar er was niets meer aan te doen, toen het werd ontdekt.

III. Van 10 lezers ontvingen we opmerkingen over de keuze van de medewerkende predikanten. Op één uitzondering na werden daarbij geen namen genoemd en ook wij zullen ons daarvan onthouden.

Hij willen echter gaarne iets vertellen over dit deel van ons werk.

Het de uitnodiging van medewerkers moeten wij al vroeg beginnen.

De predikanten, die hun medewerking hebben toegezegd voor het dagboek voor het jaar 1970, werden door ons reeds begin 1968 daartoe uitgenodigd, dus bijna twee jaar voordat het resultaat van hun arbeid U onder ogen komt. En dat er in twee jaar veel kan gebeuren, weet ieder van ons. Daarbij komt nog, dat het jammer genoeg, nog wel eens gebeurt, dat een predikant, die medewerking had toegezegd, op een gegeven ogenblik schrijft of telefoneert, dat hij zijn toezegging niet gestand kan doen. Ook hier noemen we uiteraard geen namen en wagen wij ons evenmin aan een beoordeling van de aangevoerde redenen. Dat kunnen wij trouwens ook niet. Maar het is wel een nare zaak, die ons in het verleden af en toe gedwongen heeft, kopij uit vorige jaargangen te doen herdrukken. Het waren er deze keer drie.

Wij doen wat wij kunnen om onze uitgave, die zijn 22e jaargang tegemoet gaat, zijn plaats in het midden van ons volk te doen behouden, zijn héél kleine plaatsje, tenidden van zóveel brutaal-goddeloze lectuur, die tegenwoordig gedrukt wordt en ongestraft kan worden uitgegeven en zó de gezinnen binnendringt. Wij hopen dan ook van harte, dat onze lezers en lezeressen, de enig gereformeerde dagkalender die nog in ons land verschijnt, de enige ook, die niet met verhaaltjes een gedeelte van de beschikbare ruimte vult, doch slechts Schrift en Belijdenis aan het woord wil laten, trouw zullen blijven, óók al zien ze dan onder de medewerkers eens een naam die ze daar liever niet hadden gezien. Het is ons eenvoudig onmogelijk om dat altijd te voorkomen. Wat ons betreft: wij blijven de doelstelling, die ons in 1948 voor ogen stond trouw en willen al het mogelijke doen om deze gereformeerde dagkalender die gelukkig nog in vele duizenden gezinnen gelezen wordt, te blijven uitgeven.

NIET door 'water-bij-de-wijn' te doen naar - integendeel - door deze uitgave een inhoud te geven, die de toets van het Woord des Heren kan doorstaan. Dat was onze maatstaf en dat zal onze maatstaf blijven.

IV. Tenslotte - naar aanleiding van één brief - nog een mededeling, en dat sinds de oprichting geen wijzigingen zijn voorgekomen in het Stichtingsbestuur. Ds W. Scheele te Arnhem heeft ons vorig jaar verzocht om wegens langdurige ziekte hem van medewerking te ontheffen. Gelukkig is thans zijn gezondheid dusdanig verbeterd, dat hij zijn ambtswerk voor het grootste deel weer kan verrichten.

De Stichting blijft in Arnhem gevestigd. De administratie wordt te Vreeswijk gevoerd. Wij hopen, dat al onze correspondenten, waarvan zo velen al vanaf de oprichting in grote trouw de uitgave ter plaatse aan de man brengen, ook het komende jaar, kon het zijn met vernieuwde ijver hun medewerking zullen geven.

Met hartelijke groet, namens het Stichtingsbestuur voornoemd,
Stempvoort.

WELKOM Ir VAN DER SCHAAF!
=====

Op 30 juli jl mochten we onze nieuwe landbouwconsulent in de kolonie ontvangen. Zowel Ir Bouman als Ir Kloosterman moesten zelf hun weg naar de kolonie zoeken, maar nu kwam Ir Van der Schaaf vergezeld van de heer Winszer. Daardoor werd a.h.w. uitgedrukt hoeveel belang de Nederlandse regering aan het uitzenden van deze landbouwdeskundige hecht.

De begroetings- en praatavond diende om onze gasten over een aantal zaken over onze kolonie te informeren. Zowel de heer Winszer als Ir Van der Schaaf voerden daarbij het woord.

De voorzitter van de cooperatie vertelde ook, dat het LOVO-werk van Ir Kloosterman was voortgezet. Er werden een paar inleidingen gehouden en twee dia-avonden belegd.

Ook gaf Ir Van der Schaaf enkele adviezen aan het koloniebestuur. De volgende morgen werden de school, de fabriek en het bedrijf van J. Glas bezocht.

Op de vergadering was ook nog gevraagd naar het werkprogramma van Ir Van der Schaaf. Op dat moment bleek dat nog niet overzichtelijk te zijn. We hopen maar, dat het ouderwetse schema, eens per maand een bezoek aan Monte Alegre, niet gereduceerd behoeft te worden, zodat Ir Van der Schaaf hier ook de gelegenheid krijgt zich intensief met onze problemen bezig te houden.

Wij zijn blij, dat de kolonie op dit punt nu weer geholpen wordt en hopen op een goed resultaat in de komende jaren.

A.N.

DIA DO IMIGRANTE

De Consul der Nederlanden, de heer T. van den Berg, zond ons het volgende schrijven:

Mijne Heren,

Curitiba, 28-7-69.

Ter gelegenheid van de 'Dia do Imigrante' 25 dezer, heeft de Gouverneur van Paraná mij verzocht zijn complimenten en beste wensen over te brengen aan de Nederlandse Landbouwkolonies.

Daarne voldoe ik met deze aan zijn verzoek.
Met vriendelijke groeten,

T. van den Berg, Consul."

HET WEEROVERZICHT

é, hé, eindelijk toch weer eens de cijfers over het weer.
Hier zijn ze dan.

	1968			1969			14 jaar
	<u>Temperatuur</u>		<u>Regen</u>	<u>Temperatuur</u>		<u>Regen</u>	<u>Regen</u>
	<u>Max.</u>	<u>Min.</u>	<u>mm</u>	<u>Max.</u>	<u>Min.</u>	<u>mm</u>	<u>mm</u>
Januari	30,0	15,8	292,6	32,2	16,7	124,0	170,0
Februari	31,7	14,0	56,1	33,3	18,0	101,0	169,5
Mart	30,6	15,3	173,2	32,7	15,8	160,0	105,5
April	27,1	9,3	124,3	26,7	12,2	106,0	113,0
Mei	24,5	4,7	47,0	25,5	9,3	129,2	98,2
Juni	28,8	6,8	64,9	26,7	9,0	217,4	90,7
Juli	25,3	6,8	27,1	26,2	6,8	70,5	74,6
Augustus	24,7	7,0	88,2				66,3
September	27,3	9,7	36,0				106,7
Oktober	24,3	13,0	241,8				170,2
November	32,9	15,2	89,2				130,1
December	30,9	16,0	177,6				135,2
Totaal			1418,0				1430,0

En met september 1968 had U deze cijfers reeds gezien. Volledigheidshalve geven we ze nu weer.

En met de regen te beginnen, u ziet dus dat we beneden het gemiddeld aantal mm regen uitkwamen in 1968, al is het dan maar 12 mm.

Voor vergelijking: In 1967 viel er 1535,5 mm; in 1966: 1493,4 mm.

Gemiddeld over de jaren 1961 - 1965 1855,4 mm, waar dus zeer natte jaren bij waren.

Wat de temperatuur betreft, we hebben de fam Geersing toch niets anders gemaakt, dat het in het begin van dit jaar extra warm was.

De eerste drie maanden was het inderdaad ruim 2 gr C. warmer dan vorig jaar.

M. Groenveld.

W i s t U ?

Onder bovenstaande kop hopen we U met ingang van dit nummer elke maar heel in het kort enkele wetenswaardigheden aan te bieden, die we erge hebben gehoord of gelezen.

Wist U.....

- dat men in 1975 een europees, in Duitsland gemaakt ruimtevaartuig naar de planeet Mercurius hoopt te zenden. Deze kleinste van de 9 planeten van ons zonnestelsel bevindt zich het dichtst bij de zon. Er is nog betrekkelijk weinig over bekend. De temperatuur is zeer hoog. Met een sonde hoopt men van 5000 km hoogte foto's te nemen, waarop voorwerpen van 200 meter doorsnede duidelijk zijn te onderscheiden.

- dat bij ziekte de lichaamstemperatuur van mens en dier over het algemeen oploopt ? Minder bekend is dat dit ook het geval is bij planten en bomen. In Amerika maakt men hiervan een dankbaar gebruik, door van vliegtuigen infra-rood foto's van de bossen te nemen. Zieke bomen zijn aldus duidelijk te zien en kunnen verwijderd worden.

- dat ingenieurs van de Lockheed vliegtuigfabrieken een vliegtuig willen bouwen, waarvan de knal bij het overschrijden van de geluidssnelheid minimaal wordt ? Behalve de vorm van het vliegtuig is trouwens ook van invloed: hoogte, temperatuur, weer en snelheid. De vlieghoogte zal minimaal 12 km zijn, en het vliegtuig geschikt voor 450 passagiers. Snelheid 1,15 Mach. (plm. 1380 km p.u.).

- dat we veel warmte laten verloren gaan? Denk aan zonnewarmte. De warmte van een fornuis wordt slechts zeer ten dele benut om eten enz klaar te maken. Maar ook onze lichamen geven warmte af, die verloren gaat. In Amerika neemt men proeven om de lichaamswarmte te benutten door via een ingewikkeld "centrale verwarmingssysteem" het vertrek er mee te verwarmen. Ingenieur is het ongetwijfeld, maar doelmatig lijkt het ons allerminst.

M.B.

R u b r i e k v o o r d e V r o u w

Doet U het ook wel eens zó ?

Probeer U de volgende recepten eens op de aangegeven manier ?
Het zijn zomaar enkele losse gerechten die wellicht wel passen in een van de dagelijkse menu's.

Groentesoep met kerrie.

Verse groenten zoals worteltjes, prei, selderij, peterselie, boontjes tomaten, bloenkool e.d.

De stukjes groente - wassen, fijnsnijden, smoren in 1 lepel boter of margarine, waarin een theelepel kerrie is toegevoegd. Bouillon van vlees of soep-tablet erbij doen.

Prei met kaassaus.

1 kg prei, - goed wassen, snijden en met een bodempje water en zout in ongeveer 20 min gaar koken.

De prei uit laten lekken en het kooknat aanvullen met melk tot 5 dl. 3 eetlepels bloem aanmaken met iets koude melk en het kookvocht hiermee binden.

100 gr. kaas - raspen en met de boter door de saus roeren.
 10 gr. boter
 zout en peper - op smaak.

Kent u macaroni zó ?

Macaroni met tomatenpuree en kaas.

500 g macaroni - opzetten met ruim kokend water en zout en (als u ervan houdt) met laurierblad en enkele kruidnagels.

20 min koken. Daarna afgieten en vlug met koud water afspoelen. Laurierblad en kruidnagel verwijderen.

200 g kaas (oude) - raspen en door de macaroni mengen.

1 ui - schoonmaken en snijpen en in 10 g boter fruiten.

2 eetlepels tomatenpuree - bij de uien doen en 1 lepel water toevoegen, zodat een dikke saus ontstaat. Macaroni hierdoor mengen en opdienen met een sla van groene groenten.

Wilt U de rabarber een keertje anders ?

. Giet gelijktijdig in een schaal $\frac{1}{2}$ liter uitgelekte rabarbermoes en $\frac{1}{2}$ liter vanillevla;

. Roer door $\frac{1}{2}$ liter hete rabarbermoes 6 blaadjes geweekte gelatine.

Laat de massa enigszins stijf worden, roer hem dan glad en doe hem over in een puddingvorm. Stort de pudding wanneer hij stijf is en

geef er een vanillesaus bij of garneer de pudding met stijf geslagen room.

. Meng door rabarbermoes plakjes banaan.

. Strijk rabarbermoes tussen twee dikke pannekoeken en bestrooi die met poedersuiker.

D.

JAARVERSLAG VAN DE ZENDINGS- EN EVANGELISATIECOMMISSIE

Ons Jaarverslag loopt van gemeentevergadering tot gemeentevergadering. Dus beginnen we bij de gemeentevergadering van 1968. Daar ontbrak ds Braaksma, hoewel hij beloofd had te zullen komen. De reden van zijn afwezigheid was het begin van zijn ziekte. De ziekte was van ernstig karakter, waardoor het werk in de war scheen te lopen. Bij ons allen leefden vragen in dezen zin: "Waarom moet het begin nu zó zijn, Here?" Het werd 11 november i.p.v. 1 september éér de familie ds Braaksma kon vertrekken naar Campinas.

Diezelfde tijd hadden we bericht ontvangen dat ds J.T. Oldenhuis het beroep naar Assen voor zending in Brazilië had aangenomen, Straks zullen we dus, nu ds Braaksma gespaard werd, D.V. 2 zendelingen in Curitiba hebben.

In augustus 1968 kregen we ook een brief uit Canada, met vragen over eventuele herorientatiemogelijkheden t.a.v. de terreinkeuze.

Men wilde een nieuwe algemene informatie waarop een brief verstuurd is, waarvan de inhoud in het februari-nummer van dit jaar heeft gestaan.

2 antwoorden kregen we hierop.

één: we blijven voorlopig in Mato Grosso in Campo Grande.

twee: we verwachten voor Campo Grande ook reeds een zendeling geronden te hebben.

Ieder vroeg zich af, wie die zendeling zou zijn, totdat het Ned. Dagblad het antwoord gaf. Candidaat Grutter moest echter bedanken.

Dit was wel een teleurstelling. Sindsdien hebben we nog geen contact met Canada gehad.

Het zondagsschoolwerk is tot voor 4 weken geregeld doorgegaan.

Steeds was er een kleine groep belangstellenden aanwezig. Elke week

werd er een Bijbelverhaal verteld, terwijl de laatste tijd uit onze

eigen psalmberijming zongen. Deze psalmen kwamen via Holland in Portugal terecht, waar ze nu bestudeerd worden door prof. Moreira.

Een enkele keer was er een grote groep, b.v. toen ds Braaksma en late ds Geersing kwam. Elke week kwamen er minder totdat Laura verongelukt Voor de vele familieleden en vrienden hebben we die avond bij de overledene thuis Gods Woord gebracht.

Opvallend was dat een groep zich afzonderde en bij het vuur ging staa praten. We hoopten dat de mensen hierdoor geleerd, trouwer in het zondagsschoolwerk zouden worden. Het tegendeel was het geval, zodat we al een aantal zondagen tevergeefs hebben staan wachten. Wat is de oorzaak hiervan ?

We kunnen de schuld natuurlijk niet alleen aan de Brazilianen geven. Wel is er een zekere mate van onverschilligheid te constateren, maar hebben wij het goed en genoeg gedaan ?

Als we hier spreken van "wij", bedoelen we twee groepen.

De evangelisatie commissie én de gemeente. Is de evangelisatiecommissie ijverig genoeg geweest ? Heeft ze op de goede manier het evangelie gebracht ? Zijn de mensen onder de klem van het evangelie gezet ?

En dan nog even over dat tweede "wij".

Hebben wij als gemeente ons met deze drie dingen bezig gehouden?

1. Gebeden voor dit werk opgezonden ?

2. Tot moewordens toe met ons personeel hierover gesproken én hen op de zondagschool gewezen ?

3. Onze gaven hiervoor beschikbaar gesteld ?

Nu mag er wel een minuut stilte zijn om daarover na te denken.

Dan moet tevens nog een andere zaak naar voren worden geschoven, die buiten het werk van de evangelisatiecommissie lijkt te liggen.

We bedoelen het preeklezen. Toen ds. Los nog hier was, heeft hij ons er herhaaldelijk op gewezen, dat de Chr. leer én het Chr. leven één moeten zijn. Dit vooral ten opzichte van de Brazilianen. Hoe vaak heeft hij niet gezegd: "We wonen in een glazen huis".

In de gelzen preken komt dit niet zo naar voren, maar de zaak blijft er niet minder waar en dringend om. Door ons samenleven als gemeente moeten de Brazilianen aangetrokken worden en niet afgestoten.

Het evangelisatie- en zendingswerk moet vanuit de gemeente op allerlei wijze gesteund en bevorderd worden. Maar allereerst door het gelovig zich bukken voor en leven naar Gods geboden. Daarom blijft ook het bestuderen van Gods Woord noodzaak, ook voor de Brazilianen.

K E R K E L I J K N I E U W S

=====

KERKERAADSVERSLAG 11-7-69

Bij de opening werd door de praeses gelezen 2 Petr. 3:10-18.

Alle broeders worden welkom geheten. De notulen worden gelezen.

Ingekomen stukken:

1. Uitvoerige brief van de kerkeraad van Assen omtrent het verzoek dat Monte Alegre als sponsor-kerk voor ds Oldenhuis optreedt.

2. Brief van ds Braaksma, waarin hij in het vooruitzicht stelt eind augustus begin september te zullen overkomen.

Naar aanleiding van dit schrijven wordt besloten, dat de kerkeraad in augustus het gezin Braaksma zal bezoeken, terwijl dan tevens het gezin ds. Oldenhuis verwelkomt kan worden, als die bereids in Campina zijn gearriveerd. De brs H. Buitenhuis en A. Nap worden hiertoe afgevaardigd.

Tevens zal dan ds Kil Soo Jeong een bezoek worden gebracht, waarbij hem een vertaling van de besluiten der generale synode omtrent de correspondentie met de Zuid Koreaansd Kerken zal worden overhandigd.

Vervolgens komt ter tafel de regeling ter verkiezing van ambtsdragers. Na brede bespreking worden enkele wijzigingen geformuleerd, welke zullen dienen op de eerstvolgende gemeentevergadering.

In de loop der vergadering komt br. A. Glas ter vergadering.

Hij wordt door de praeses verwelkomd. Br Glas had toegang tot de vergadering gevraagd teneinde enkele inlichtingen te verstrekken over de aanpak van het kerkelijke werk op Curaçao. Dit met de bedoeling om enkele gedachten, die hij over het kerkelijke werk te Monte Alegre heeft nader te illustreren. Br. Glas doet enkele suggesties t.a.v. het beroepings- en zendingswerk. Breedvoerig wordt met hem van gedachten gewisseld. Hierna verlaat br Glas weer de vergadering, nadat hij afscheid heeft genomen, en hem een goede reis naar Holland met zijn gezin is toegewenst.

Tenslotte wordt het agendum van de gemeentevergadering vastgesteld. De vergadering wordt gesloten met dankgebed.

KERKERAADSVERSLAG 27-8-69.

Bij de opening der vergadering wordt gelezen 1 Cor. 6 : 12 - 20. De notulen van de gemeentevergadering en de vorige kerkeraad worden gelezen.

Ingekomen stukken:

1. Brief van ds Braaksma. Het ligt in het voornemen om onstreeks 5 september over te komen, en twee weken te blijven. Besloten wordt, dat op de zondagen 7 en 14 september D.V. voorbereiding en viering van het Heilig Avondmaal te houden. Tevens bediening van de H. Doop.
2. Brief van het schoolbestuur aangaande de schuld aan de kerk. Besloten wordt voorlopig geregeld een collecte voor de financiële noden der school in te lassen.

Een collecterooster zal worden opgemaakt.

3. Brief van ds Geersing. De raad neemt met belangstelling kennis van het verrichte werk t.a.v. het beroepingswerk.

4. Brief van een broeder der gemeente betreffende de regeling voor verkiezing ambtsdragers. Na brede bespreking wordt een antwoord vastgesteld.

Vervolgens worden diverse zaken, die verband houden met het brengen van huisbezoek besproken. Besloten wordt binnenkort weer met huisbezoek te beginnen.

Enkele werkzaamheden worden nog geregeld.

Hierna gaat br. Nap voor in dankgebed en sluit de praeses de vergadering.

Statistiek

	<u>Belijdende leden</u>	<u>Doopleden</u>
Stand per 1 juni 1968	60	73
Vertrokken	- 3	- 3
Belijdenis gedaan	5	- 5
Ingekomen	3	6
Bedoopt		30
Stand per 1 juni 1969	65	101
		(+ 1 ongedoopt kind)

R.N.

Antoninho.

A. Nap.

HOOFDSTUK 2.

De volgende morgen werd Antoninho ook met hoofdpijn wakker. Vader sli nog. Moeder gaf hem een stuk brood en wat water. Nadat hij dit langzaam opgekauwd had, zei hij tegen zijn moeder: "Ik ga vissen in de Tibagi". En even later was hij al op weg naar de rivier. Langzaam liep hij naar boven. Als hij eerst de boerderij van Van der Laak maar voorbij was.

Die jongens vande boer zouden wel weer wat te zeggen hebben, want vader werkte bij Van der Laak. Elke morgen om 4 uur moest vader het land in om de koeien van Van der Laak op te zoeken en naar de stal te drijven. Om 5 uur moesten de dieren bij de stal zijn, want stipt om 5 uur bego het melken.

Maar toen Antoninho van huis ging, lag vader nog in bed.

Dus had hij de koeien niet opgehaald en nu zou alles op de boerderij wel te laat en in de war zijn. De boer en zijn jongens hadden daar een vreselijke hekel aan. O, kijk, daar was al een van de jongens. He was Sybrand. Sybrand had Antoninho ook al gezien.

"Hé, caboclo 6), had je vader weer te veel pinga op? Hij heeft de boel hier weer mooi in de war geschopt. Reken maar niet, dat m'n vader zo'n knecht nog langer wil ho....." Ineens hield Sybrand zich stil, want zijn vader kwam de schuur uit. "Wil jij je mond wel eens houden en aan je werk gaan?" klonk het streng.

"Gelukkig", dacht Antoninho, "de boer helpt me. Het is al verschrikkelijk dat vader zo drinkt en dan moet Sybrand ook nog zulke dingen zeggen".

Sybrand deed wel vaker zo gemeen. De boer was heel anders. Ja, die was wel streng en vader moest heel hard voor hem werken, maar hij was ook vriendelijk. En Arend, de oudste zoon van Van der Laak was ook veel aardiger dan Sybrand. Arend nam hem vaak mee in z'n auto als hij bij de boeren langs ging. Arend was inseminator van de K.I. Ook zorgde hij wel voor zieke koeien en varkens. Misschien stond de auto van Arend nu ook nog wel voor het huis, dan mocht hij vast wel meerijden.

Vlug liep Antoninho om de grote schuur heen en vond daar inderdaad de auto van Arend. Geduldig stond hij toen te wachten tot Arend kwam. Dat duurde gelukkig niet zo erg lang.

"Ha, Antoninho, ga je weer mee?" vroeg Arend.

"Ja, ik wilde eigenlijk gaan vissen in de Tibagi, maar dat komt straks wel".

"Dat komt wel mooi uit, kerel. Ik moet naar de boeren, die het dichtst bij de rivier wonen. Daar is varkenspest. Dan kun je van daar verder naar de rivier lopen. Maar ik moet eerst naar de zuivelfabriek om wat medicijnen en het fototoestel te halen".

Dat vond Antoninho helemaal niet erg. Vlug stapte hij in de kleine vrachtauto. Arend reed altijd hard. Dat ging lekker. Het eindje naar de zuivelfabriek was eigenlijk veel te kort.

"Ga maar even mee naar binnen", zei Arend, "het duurt nog een tijdje voor ik terugkom, want ik moet nog even iets doen in het laboratorium". Antoninho liep achter Arend aan door de pasteurisatie-afdeling van de zuivelfabriek. In het laboratorium zag Antoninho, dat Arend een vreemd apparaat uit een kast haalde. Wat zou dat zijn en wat zou Arend daarmee willen doen? Het was net of Arend altijd precies kon raden, wat je graag wilde weten.

"Dit is een microscoop. Door een paar lenzen wordt alles wat je hieronder schuift sterk vergroot."

Arend pakte een glasplaatje en wreef dat nog even extra schoon. Uit eer

ijskast haalde hij een buisje met vloeistof en liet hiervan een druppel op een glasplaat vallen. Hij schoof dit onder de microscoop en bestudeerde het toen heel aandachtig.

"Het is in orde", zei Arend. "Wil je ook nog even kijken ? Dan moet je goed opletten of je ook iets ziet bewegen".

Toen Antoninho het een tijdje had bekeken, zag hij inderdaad iets bewegen.

"Nu moeten we gaan", zei Arend.

De zaken, die Arend nodig had voor zijn werk en het fototoestel werden voorin de auto gelegd en Antoninho zocht ook zijn plekje weer op.

"Je kunt me straks nog wel helpen", zei Arend toen ze wegreden.

"Als ik de varkens behandeld heb, moet ik wat foto's maken van een paar kalveren voor het stamboek. Al de kalfjes krijgen een nummer.

Als jij nu bij de kalveren het nummerbord omhoog houdt, kom je meteen nog een paar keer op de foto."

Arend draaide het hek in van boer Mulder. Antoninho pakte het fototoestel en Arend nam de andere spullen mee. Na de varkens kwamen de kalfjes aan de beurt. En Antoninho had het daar niet gemakkelijk mee, want hij moest niet alleen het nummerbord, maar ook het touw van het kalf vasthouden. Dwaze sprongen maakten die beesten, en bovendien wilde Arend, dat ze goed op de foto kwamen en dan moest je het maar zien klaar te spelen, dat het onwillige beest anders ging staan.

"Breng je ook wat vis voor ons mee", schreeuwde Arend vanuit de auto toen hij alleen het erf van boer Mulder afreed.

"Zeker", beloofde Antoninho en hij liep de weg op naar de rivier.

Het was al niet zo ver meer. In de verte kon je de waterval al horen. De weg naar de rivier helde behoorlijk. Het zou moeilijk zijn om hier met een auto naar beneden te gaan. Bovendien zaten er zoveel spoelgoten in de weg, want het had de laatste tijd nogal vaak geregend. Sommige erosie-geulen waren wel een halve meter diep. En als je daar met je auto in vast raakte !

In het zand bij de rivier stonden een paar hutten. Op een bankje voor een van de hutten zat een man. Antoninho kende hem wel. Dat was een garimpeiro 7).

Onder het bankje stond een fles pinga. Toen Antoninho er langs kwam nam hij juist een flinke slok. Hij had zeker al beheerlijk wat op, want hij zag Antoninho niet eens.

Achter de waterval kende hij een mooi visplekje, waar hij al vaker flink had gevangen. Daar stond aan de kant van de rivier nogal wat gras en niet zo ver van de kant stak een steen boven het water uit, waarop je prachtig kon zitten. Bovendien zat je dan heerlijk in de schaduw van een oude boom.

Toen Antoninho door het oevergras liep, hoorde hij iets ritselen. Een paar capivara's renden geschrokken voor hem weg. Dit zijn beverachtige beesten, zonder staart. Ze worden ook wel Indiaans varkentje genoemd. Snel haalde Antoninho zijn katapult voor de dag en probeerde een capivara te raken. Maar de beesten zochten te snel een goed heenkomen in het water.

Voorzichtig liep Antoninho over de rotsige rivierbodem naar de rots.

Er stond wel veel water in de rivier, maar de rots stak er nog bovenuit. Hij had al een half uur gezeten, toen hij nog niets had gevangen.

"Wat wonderlijk", dacht Antoninho, "anders lukt het hier altijd best".

Hij begon zich te vervelen en keek om zich heen. Hij zag hoe een groepje sleepmieren, met het blad, dat ze juist van de boom boven Antoninho hadden afgesneden, in het water viel. Erg vond Antoninho dat niet.

Hij had een hekel aan sleepmieren. Soms sneden ze de vruchtbomen thuis ook helemaal kaal. Met grote groepen beklommen ze de boom, beten stukken van de bladeren af en die stukjes werden dan naar de hollen getransporteerd, om daar als nest voor de ondergronds zwarmen-tuin dienst te doen. Antoninho keek eens omhoog, of hij de mieren ook ontdekken kon.

Ja, daar waren ze bezig, vlak bij een paar prachtige orchideeën. Maar toen hij na 2 uur nog niets gevangen had, werd hij moedeloos. Hij legde zijn visgerij op de rots en liep naar de kant en slenterde weg. De garimpeiro was in zijn hut gegaan. Hij lag luid te snorken. Antoninho keek even naar binnen. De man was zeker zo maar ergens neergevallen en blijven liggen. Antoninho liep eens om de hut heen. Achter de hut lag een zak. Hij maakte hem open. Er zaten 3 zeven in. Alle drie van verschillende grootte en met verschillende maaswijdte. Die gebruikte de garimpeiro altijd voor het zoeken naar diamanten. Plotseling schoot er een plan door zijn hoofd. Het vissen wou toch niet. Sliep de garimpeiro nog? Hij luisterde naar het gesnork. Dan zou hij zelf eens gaan zoeken naar een diamant. Antoninho keek voor alle zekerheid nog even naar binnen en slingerde toe de zak op zijn rug. Hij had de garimpeiro wel eens aan het werk gezien, maar wilde het nu zelf op een ander plekje proberen. De zeven legde hij in het gras aan de kant en de zak nam hij mee het water in. Voorzichtig taste hij de rivierbodem af. Was de bodem hier al vaker ongewoeld? Hier moest hij zijn zak naar eens vullen. Hij hield de zak open en schoof er modder en stenen en water in. De zak was behoorlijk zwaar geworden. Hij sleepte hem door het water naar de oever, waar de zeven lagen. De grootste zeef, die de kleinste mazen had, legde hij in het water. De tweede zeef, met iets groter gaten, paste precies in de grootste. De derde zeef, die met de widest mazen, werd voorzichtig vol met stenen gegoten. Precies boven de twee zeven in het water begon Antoninho voorzichtig te schudden. Telkens vielen er kleinere steentjes naar beneden. Toen al de kleinere stenen eruit waren gezeefd, bekeek hij de stenen, die in het midden lagen heel nauwkeurig. Als er diamant in zat, dan lag die in het midden, omdat diamant het zwaarst is en de lichtere steensoorten door het schudden naar de buitenkant worden gewerkt. Maar de eerste zeef leverde niets op. Antoninho gooide de stenen weg en legde de zeef op de kant. Daarna probeerde hij zeef twee en drie. Ook zonder resultaat. Nadat hij alle drie zeven had weggelegd, nam hij de zak weer mee, om het nog eens te proberen. Hij maakte de zak niet zo vol. Het schudden van de zeven begon opnieuw. Toen hij de derde zeef onderzocht vond hij niets. Zou hij het nog een keer proberen? Alles mislukte hem ook. Er waren alleen maar nare dingen. Eerst vader dronken. Sybrand schold hem uit. Het vissen lukte niet. Hij zou ook wel geen diamant vinden. En bovendien, hoeveel dagen waren de garimpeiro's niet tevergeefs bezig? Ze waren immers zó berucht om hun dronkenschap en vechtpartijen, omdat hun werk meestal niets opleverde. Dan raakten ze aan de drank. Toen hij vanmorgen bij de hut van de garimpeiro langs ging, was die immers ook al weer met de pingafles bezig. Had het wel zin als hij het nu nog eens probeerde? Besluiteloos stond hij met de grootste zeef in zijn handen. Vooruit, nog een keer. Weer sleepte hij met de volle zak door het water. Weer pakte hij eerst de grootste zeef, terwijl de andere twee er onder in het water lagen. Behoedzaam liet hij de zeef vol lopen en het nauwkeurige werkje begon weer. "Misschien zit er in de derde zeef straks nog wel wat", dacht Antoninho. Meestal leveren de eerste zeven niets op, want dan zouden het immers al heel grote diamanten zijn. Daarom was Antoninho benieuwd naar de inhoud van de derde zeef, maar eerst moet hij deze stenen in het midden zorgvuldig bekijken. De bovenste schoof hij er af. En toen! Hij kon zijn ogen haast niet geloven. Kijk, daar, daar schitterde er een. Een grote. Zo groot heeft hij er nog nooit een gezien. Hij betastte zachtjes de prachtige steen. Wat een mooie. Wat zal die veel geld opleveren. Zou iemand anders hem gezien hebben? Schichtig keek hij naar het huisje van de garimpeiro. "Nu moet ik rustig doen", denkt Antoninho. Hij stopte de diamant in zijn mond. De zeven kwamen in de zak en op z'n tenen sloop hij naar de hut van de garimpeiro. Die snurkte nog. Nu naar huis. Niemand had hem gezien.

VERBODEN VOOR DE JEUGD

=====

Wat vind je van deze poes. Mag hij in je kamer hangen ?

Is mozaïkwandversiering ?

Wie je dat klaarkrijgt ?

Lijk maar even hier. We moeten een groot stuk karton hebben, en daarop ga je de poes natekenen.

Als je karton een beetje klein is uitgevallen, dan maak je de poes ook maar wat kleiner.

Wanneer ga je het karton met wat lijn ~~m~~ insmeren, niet het hele stuk ineens, maar eerst het bovengedeelte, en daar drukken we nu witte bonen in.

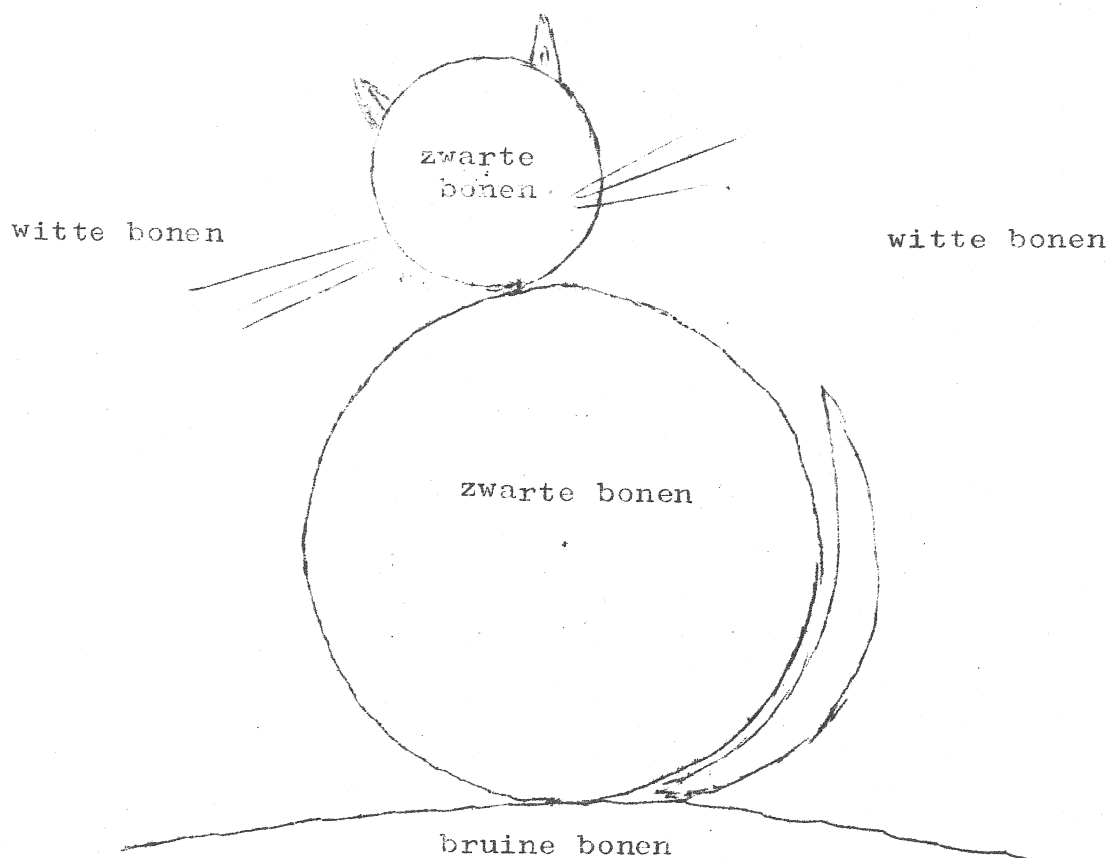
De poes zelf wordt een "zwarte-bonen-poes, terwijl de grond van bruine bonen wordt gemaakt.

In plaats van bonen zou je ditzelfde ook kunnen doen met de pitten van meloenen of die van zonnebloemen.

Als je wil je een ander beest tekenen, wat je leuker vindt, wel dat is wellicht nog mooier.

Succes met je mozaïkbeest. Prik voor je begint een gaatje in het karton. Dan kan daar een draadje door om op te hangen.

D.

TE KOOP AANGEBODEN:

1 Orgel (staat in de pastorie)	NCr\$ 200,00
1 Fototoestel, merk Ilford, kleinbeeld met tas en blitzapp. en voorraad lampjes	NCr\$ 100,00
1 Transistor-radio, Erres, met gelijkstroomrichter, iets defect. (Voor de knutselaars)	NCr\$ 50,00

R. Nauta.